

Nro. 52.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Decembernek 26-dik napján
1800-ik esztendőben.*

Bécs, 24. December (Karátson Szombatján).

Itt ma reggel minden utza-szegeletenn a' következő Hirdetmény olvastatott: — „Ő Cs. K. Apostoli Felsége szünet nélkül törekedett, hogy Monarchiájának, és hűséges népeinek illendő béke-kelléget szerezhessen; bizonyossá is teszi minden országait, tartományait, és hűséges Jobbágyait hitelesen a' felől, hogy a' békefélegnek helyre állittatódása és meg-köttetődése, hathatósan munkába vétetett: s-bizonyos remenség táplálja ő Felségét a' felől, hogy ez a' hasznos munka, a' Monárkhia' boldogságára és nyugodalmára, tökéletességre fog meuni. — „Hanem azonközben ehhez képpelt addig is, az elő felé nyomuló ellenség

F f f

további közelítésének, sőt a' Felső' lakó-helyéhez *Béts* várossához való közelebb jövésének, minden ki-telhető akadályok tétettetni, valamint ennek minden környékei, úgy az ő Lineái (a' külső várost egészízen körül kerítő arkai) is, minden ki-telhető módok által védelmeztetődni fognak. — „Ő Felsőge tulajdon maga fog ezen oltalmazó feregeknek vezérlőjök lenni. — „Azzal a' bizonyos reménységgel vagyok tehát ő Felsőge, hogy minden hűséges Jobbágyai és ezen városnak lakossai, különösen az ő javoknak és vagyonyaiknak védelmezésére, minden ki-telhető tegedelemmel lenni egész buzgósággal el nem mulatják — „A' Politikai é más egyéb feladatosságok folytatására, mint telyes határozomai fel-ruházott Udvari Bízost, Góf *Lehrbuch* Státus Ministert méltoztatott ő Cs. Királyi Felsőge ki-nevezni: a' ki is az itt maradó és hivataljaikhoz látó Dikasteriumokkal együtt, minden szükségesekről; különösen pedig *Béts*' belső és külső várossának lakossairól, gondoskodni fog. — *Költ Bétsben 24. Dec. 1800.* —

Gr Lehrbuch Státus-Minister és t. h. Udvari Bízost.

A' Magyar és Erdély Országi Ud. F. Cancellariákhoz, az a' Felsőges rendelés érkezett, hogy ezeknek Elöllumójjik, a' melléjek szükséges hivatal béli személyekkel együtt, *Budára* utazzanak le, melyhez képpett ezeknek minden szükséges papirossaik és egyéb készületeik, szekerekre rakattattak, és Magyar ország felé el-indultak. A' Magyar Országi Ud. F. Cancellariának minden Tanátsósainn kívül, egynéhány Secretariussai, és Concipistái rendeltetettek - ki a' *Budára* való le-utazásra.

Ügyantsak ma, 24-dikben, szegeztetett ki

Béts' utzáinak minden szegeleteire, ezen Rende-
lés: — „

„Parantsóltatik, hogy mind azok, a' kiknek Bétsi füzületésü izemélyek, és a' kiknek itt léte nem telyességgel szükseges, 3 napok alatt innét mind távozzanak el, és útjokat, *Cseh* országba, *Morvába*, vagy pedig *Gallitziába* vegyék; a' mely országoknak apróbb városaikban is meg te'pedhetnek. — „A' házak' tulajdonosai tartoznak ezen három napoknak el telése után mind azokat a' házaiknál lakó személyeket bé jelenteni, a' kiket ezen rendelés illetvén, addig innét még is el nem távoztanak. — „

„*E. Ley*, Kormányozói
Tanácsos, és Fő Poli-
tziái Igazgató.

Béts, 26. Déc.

A' hadi készületek itt minden esetre szorgalmatosan tétettek. A' környékenn lévő sántzok, Linéák, és kapuk, oltalmazható állapotba helyeztetődnek. A' lakosok, Béts városában, már tegnaptól fogva erőssen meg-ritkultak. — Egyéb aránt táborainknak még semmi egyéb ujjábbmozdulásaikról nem vetünk a' feljebb irtaknál több tudósítást. — Ma az ágyukat is el kezdték *Béts* bástyáira ki hordani, és ki szegezni.

* *

Nagy méltóságú Gróf *Ráay Péter* Ő Excel-
lenciaja, Szklabinának és Blatnitzának örökös
Ura, Cs. K. Komornyk, belső Státus Tanácsos,
Tek. Turócz Vármegyének örökös és fő Ispán-
nya, és a' Cs. Kir. udvari Kamarának All. Elő-
ülője, itten, e' folyó hónapnak 19 ikén, életé-
nek 54-ik éfztendéjében meg halálozott.

A' mai Udvari Újjságban adatta ki a' Bétsi
Fő Hadí Cancellária, táborainknak jelen való

f f f 2

Állapotjokról, a' következő környülállásokat: —
 „Német országi táborunk' hátuljáró szakasz-
 szának, heves verekedése volt Décember' 18-di-
 kánn a Feldmarschallieutenant *Kienmayer'* ve-
 zérlése alatt (*Welsenn* feljül) *Lambach* mellett;
 melynek végződése után, hogy seregeink, ha-
 tsak valmenyire is magokat ki-pihenhessék, olyan
 készületeket tettek, hogy a' *Traun* vize jobb part-
 jára, alkalmas tanyázó helyekre, vonnyák
 vízszá magokat. —

Károly ő Kir. Fő Hertzegsége azonközben,
 Déc. 20-dikánn *Kremsmünster*ből írta, hogy ezen
 szüntelen való verekedésben foglalatoskodó há-
 túljáró szakaszunknak, a' tartalék seregeinket (re-
 servát) is, segítségére küldeni, és ezt az egész
 tábort, Feldmarschallieutenant *Schwartzenberg*
 Hertzegre bizni, jónak találta: míg az alatt ő
 Fő Hertzegsége maga meg-tette a' szükséges ké-
 születeket, az iránt, hogy a' szűnés nélkül való
 viaskodás, és ezen téli alkalmatlan időben való
 éjjeli nappali fegyveres talponn állás, 's minden-
 napi útazás miatt, igen meg lankadott Cs. Királyi
 tábort, az *Enns* vizének innenső partjaira, által
 vezérelhesse.

Tyrolisnak Déli határjairól Déc. 13-dikánn ír-
 ta Feldmarschallieutenant *Auffenberg*, hogy az
 ellenség az *Engadin* nevű völgyre (*Tyrolisnak*
Cisalpinidra rúgó szegületére) igen erőssen bé-nyo-
 múlván, és szélső posztjait igen mezfizé bé kül-
 dözván, szükségesnek találta nevezett Generáli-
 sunk Déc. 8-dikánn egy recognoscerozáft tétetni,
 mely is olv szerentsésen esett-meg, hogy 307 Fran-
 tziák, 25 fő tisztekkel és egy Batalion Komen-
 dánsokkal egvütt, el fogattattak; a' mi veszítésünk,
 csak 4 holtakból és 3 sebesekből állott, a' kik
 között egy tiszt sintsen. —

„*Olosz* országból *Bellegarde* Cs. Királyi Fő
 vezér írja, hogy *Schustek* Generálisunk, olyan
 czélozáffal, hogy az ellenségnek *Modena* és *Bolog-
 na* felől mind több-több félelemre szolgáltatfion

alkalmatosságot, Déc. 10-dikénn *Finale* és *Cento* városaikra hathatóson reájok üttetett. Az elsőre Oberflieutenant *Munkátsi* ütött réá; és tsak a' bé-következett éjjszaka szolgáltattott az ellenséges örző sereg' nagyobb részének az el-szaladhatásra alkalmatosságot. Nem is fogattathattak el többben, tsak a' Komendáns 30 tzad magával: hanem, az öfzfe kontzóltattak' és meg-sebessültek' száma annyival nagyobb vólt. A' mi vesztesünk 12 meg ölettetett, és 25 meg sebessedett emberkeből állott.

„*Cento* ellen maga Gen. *Schustek* személvesen vezérelte fegyvereseinket, a' kik is a' nagy köd által segítették arra, hogy észre-vehetetlenül a' város mellé közelíthettek. A' kapuknál álló sirázsákat Hufzárjaink meg-lepvén, nagy részint öfzfe vagdolták. Azonban tsakugyan láрма támadván, az ellenséges csoport egy kis várba vette bé magát. Gen. *Schustek* el küldötte egy *Dobossal*, *Bittner* igen derék Gen. Stáb béli Kapitánt, hogy kérje-fel ezen kisdéd várat; kit is az ellenség a' kapu' alá el-várván, ekkór minden hadi törvények ellen, az egész sirázsá-csoport tüzet adott reájok, a' midön is ezen érdemes Kapitányunk a' bal lábánn, nagyon veszedelmes lövést kapott. — Végezetre tsakugyan, minekutánna Gen. *Schustek* tudtára adatta vólna a' Frantziáknak, hogy a' várat köhalommá lödözteti, ezek reá állottak a' kapitulátzióra, a' mely szerént a' 180 emberekből álló sereg, melyben tsak tiztek 35-tön találtattak, magát hadi fogásra adta. A' mi vesztesünk kevés vólt, és tsak egy el-esett és egy meg-sebessedett emberből állott.

A' *Ménus* vize' mejjékeinn való elő nyomulása *Augereau*' Fő vezérnek, a' *Gallo Batavus* és a' Gen. *Simbschen*' vezérlése alatt lévő Cs. Királyi léregek között, néhány rendbéli öfzfe tsapásokra szolgáltattván alkalmatosságot, a' Császáriak hathatós ellentállásaik által fedezték a' ma-

gok hatrálásokat. — A' Gallo-Batavusok azonban *Würtzburg*hoz elő nyomulván, a' várnak Cs. Királyi Komendánsával *Dall-Aglió* Generálissal egyezésre léptek; a' mely szerént Nov. 30-dikán *Würtzburg* városának a' *Ménus* jobb partján fekvő részébe bé-szállfottanak. Az Egyezésnek feltételei ezek voltak: --

, *Würtzburg* várossa a' Gallo-Batavusoknak ma által adatik. A' Császáriák a' várba és a' városnak *Mainviertel* nevü (a' víz' bal partján lévő) részébe, vonnyák által magokat. A' két ellenséges sereg között, a' híd legyen a' határ. A' víz' jobb partjáról a' város tulsó részére és a' várra, ne legyen szabad által ágyuzni: valamint szintén innét se amarra. A' *Ménus*on csak nappal szabad járni a' hajóknak. A' *Würtzburg* városában találtatott kevés *Würtzburgi* katonaság, nem hadi fogoly. A' lakosok' személye és talajdona, vedelmeztetik, és az Isten tiszteletnek kiszolgáltatódása az egész tartományban semmi akadályoztatást nem fog szenvedni. Az Országglózféknek minden papi és világi tagjai, akadály nélkül hozzá fognak hivataljaiknak folytatásához látni, és mint *kezesek*, el nem vitetődhetnek. A' dőlgozó, fenyítő, és egyéb közönséges fogházak, mostani állapotjokban hagyattatnak, és a' fogjok közzül egy is el nem bocsátatik.“

„Az után ahoz kezdett látni az ellenség, hogy a' várat is el foglalhassa, melyre nézve annak ágyuztatásához a' tulsó oldalról hozzá kezdett. Dec. 10-dikénn már negyedik izben hívta vólt meg a' Komendánst a' várnak fel-adására: hanem mindenkor ellenküző válofst kaptott.

„Ugyan ezen napon (10-dikben) kérette-fel az ellenség *Vorkhein* várossát is, a' hól néki kapuk nyitódtak.

„Dec. 12-dikénn azt akarták némelyek észre venni, hogy *Simbschön* és *Klenau* Generálisaink előre kezdvén nyomúlni, *Augereau* Gallo-Bata-

vus vezér, ha csak nem tettetésből esett a' dolog, magát hátra vonta volna.

* * *

Folytatása a' Nov. 28 dikától fogva Déc. 3-dikáig a' János Fő Hertzeg' vezérlése alatt izenvedett vesztesüinknek:

A' Benyovszky gyalogjai közül. El-estek: Hadnagy *Corics*; *Kis*, *Keller*, és *Strohmayer* Zászlótartók. Meg sebesedtek: *Vesten*, *Keck*, *Himisch*, *Logdman*, *Pavianovics*, *Gollner* és *Faber* Kapitányok; *Scorch*, *Rampel*, *Lorenz*, *Jametz*, *Medicus*, Hadnagyok. El-fogattattak, vagy nem-találtatnak: *Ventura*, Májor; *Waldstetten*, *Venward*, *Dauplet*, *Poszto*, és *Désk* Kapitányok; *Moll*, *Haffner* *Csepy*, *Alóysius*, *Csepy*, *Lajós*, *Müller*, *Bodnár*, *Spilepout*, *Halmágyi*, *Hegyesy*, *Csukas*, *Wittmann*, *Seifertitz*, Hadnagyok; *Gitray*, *Sittur*, és *Rummel* Zászlótartók.

A' 60-dik gyalog Reg.ből. Meg-sebesített: *Vessely*, Zászlótartó.

Frantzia Ország.

Mint hogy a' Conservateur Senátusban most öt meg-üressült hely vagy on, a' következő nevezetes emberekről van reménség, hogy bé fog-nak esni, u. m: *Carnótról*, *Massenáról*, arról a' *Ruffin* nevü Konstántzinápolyi Frantzia Követ-ről, a' ki a' Török Udvarnál még máig is a' 7 toronyban mondatik lenni, továbbá *Saget* és *Demeunier* hazafiakról.

Mitsoda hangonn álljon mostan *Párisban* a' békes-ségről való vélekedés, nem annyira csak az egyéb közönséges levelekből, hanem magának a' *Moniteurnek*, a' Konsuláris Ujjságnak szavai ból is, meg-ítélhetjük: —

„Noha (igy szoll ez) még *Lunevillebe* a' Cs. Királyi Ministerena kívül más egy is meg nem

érkezett; 's noha Olosz és Német országokonn a' háborunak tüze ujjanton fel lobbant is: tsakugyan nagy reménség vagon, hogy a' hároz *Europai* Hatalmasságok között való egyesség nem soka lábra fog állani, és a' háborunak ezen újj lángja, sokkal hamarább ki-oltódik, hogy-sem fel lobbant. A' Cs. Királyi Minister azonközben és a' Frantzia Respublika' Ministerje *Bonaparte Jósef*, addig is, míg az alkudozások annyira meg-érlelődhetnek, hogy Kötés által végre halytódhassanak, *Lunevilléből* ezen *Meurthei* Departamentom béli falukra, az itt lévő Fábrikáknak és bányáknak meg nézegetések veget, égygyütt el-útaztanak.

Nagy Britannia.

Sheridan ismét egy próbát tett a' Parlamentom' alsó házában az iránt, hogy arra vehesse a' Ministereket, hogy leg alább azokat a' levelezéseket a' Parlamentom' elejébe terjesszék, a' melyek az Anglus és Frantzia országlo székek között folytak.

Minister *Pitt* most is tsak azt felelte az Oppozitzióknak, a' mit már más alkalmatossággal félelt, hogy a' Parlamentomnak telyességgel semmi jussa sintsen ahoz, hogy valami a' féle levelezéseket, a' melyeknek a' *Bétsi* Udvarral való alkudoz valamily öfzsze-köttetődése vagon, elé kérhessen, mivelhogy ezek, két Szövetséges Udvarok között való és az ő magános könyülállásait illető, 's tsak tsupán egymáshoz viseltető bizodalmaikonn fundálódó nyilatkoztatásokat foglalnak magokba: a' melyek ha közönségesé tetődnének, a' Szövetséges Udvaroknak eddig volt minden egymáshoz való bizodalmaikat, félbe szakasztanák; a' mely történetre is, hogy a' Nagy Britanniái Ministerium egy ily veszedelmes példát adjon, t. i. hogy a' két Szövetségesek között leg nagyobb bizodalommal folyt titkos levelezéseket ki-adja, telyességgel nem tsak lekedheti.

P. D.